

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Шведун В.О., Луценко Т.О.

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ

*методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «магістр»*

ХАРКІВ – 2016

Друкується за рішенням
Вченої ради факультету цивільного
захисту НУЦЗ України
Протокол від 29.08.2016 р. № 12.

Рецензенти: д.держ.упр., доцент, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», В.Г. Ковальчук;
к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕД та фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», О.С. Другова.

Інформаційна політика в Україні: методичні вказівки до виконання контрольної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «магістр». / Укладачі В.О. Шведун, Т.О. Луценко.
– Х. : НУЦЗУ, 2016. – 12 с.

ЗМІСТ КУРСУ

Модуль 1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.

Тема 1. Синергетика інформаційної діяльності в системі державного управління.

Загальні засади організації інформаційної діяльності в системі державного управління. Типи систем автоматичного управління в державному управлінні. Використання в державному управлінні автоматизованої системи, побудованої за принципом компенсації. Характеристика замкнених та комбінованих систем, побудованих на фундаментальних принципах управління. Особливості застосування методів системних досліджень в державному управлінні. Роль синергетики інформаційної діяльності в системі державного управління. Відмінності між системним і синергетичним підходами в державному управлінні. Синергетичні принципи управління в органах державної влади із застосуванням інформаційних технологій.

Тема 2. Сучасні інфотехнології.

Поняття сучасних інформаційних технологій та особливості їх застосування в державному управлінні. Складові сучасних інформаційних технологій, їх характеристика. Підсистеми сучасних інформаційних технологій. Особливості використання сучасних інформаційних систем на загальнодержавному рівні. Особливості використання в державному управлінні інформаційно-комунікаційного забезпечення спеціального призначення. Характеристика забезпечуючих підсистем сучасних інформаційних технологій.

Тема 3. Особливості використання інформаційних систем у сфері державного управління.

Роль інформаційних систем та загального процесу інформатизації у сфері державного управління. Поняття та сутність Національного інформаційного простору України. Зарубіжний досвід використання інформаційних систем у сфері державного управління. Необхідність створення державної інформаційно-аналітичної системи в Україні. Криптографічний захист конфіденційної інформації від несанкціонованого доступу і модифікації. Особливості реалізації Національної програми інформатизації.

Модуль II. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.

Тема 4. Бази даних у державному управлінні.

Типи даних, їх базові характеристики. Типи моделей даних. Особливості реляційної моделі даних. Основні характеристики реляційної бази даних. Типова організація сучасної системи управління базами даних. Поняття та структура єдиного інформаційного простору. Інтегрована інформаційно-аналітична система органів державної влади і місцевого самоврядування як приклад реалізації баз даних у сфері державного управління

Тема 5. Аналіз інформації у територіальних інформаційних системах.

Сутність територіальних інформаційних систем. Класифікація територіальних інформаційних систем за масштабом. Класифікація територіальних інформаційних систем за сферою діяльності. Методи аналізу даних в територіальних інформаційних системах.

Тема 6. Державна інформаційна політика України.

Загальне поняття про державну інформаційну політику. Основні завдання державної інформаційної політики України. Напрямки державної інформаційної політики України. Напрямки вдосконалення державної інформаційної політики України. Актуальні питання та напрямки перспективного розвитку державної інформаційної політики України.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальний процес в Національному університеті цивільного захисту України передбачає різні форми індивідуальної роботи слухачів, однією з яких є виконання контрольних робіт.

Основне завдання контрольної роботи - це формування власної думки слухачів з теоретичних та практичних питань, які розглядаються, та внесення ними пропозицій щодо їх вирішення.

Підготовка контрольної роботи повинна розпочатися з вивчення методичних рекомендацій за темою та інших публікацій з питань, що досліджуються. Робота повинна бути виконана слухачами самостійно та належним чином оформлена.

Вимоги до оформлення. Контрольна робота виконується і подається слухачем на перевірку викладачеві як в надрукованому вигляді (аркуш формату А4, інтервал 1,5, шрифт 14 пт, ліве, праве, верхнє та нижнє поле - 20 мм, обсяг роботи 10-15 сторінок) так і допускається її представлення у рукописному варіанті. Сторінки мають бути пронумерованими. Контрольна робота має бути написана українською мовою.

Слухачі, прізвище яких починається з літери "А, Д, З, Л, П, У, Ч" – виконують роботу за першим варіантом; - з літери "Б, Е, Й, М, Р, Ф, Ш" - виконують другий варіант; - з літери "В, Є, І, Н, С, Х, Ц" - третій варіант; - з літери "Г, Ж, К, О, Т, Ц, Ю, Я" - четвертий варіант. Заміна варіантів не допускається.

Першим листом контрольної роботи є титульний лист. Зразок титульного листа наведений у **Додатку 1** Методичних вказівок.

Планом контрольної роботи є завдання за певним варіантом. Приклад плану контрольної роботи наведено у **Додатку 2**.

В контрольній роботі обов'язково перелічуються всі використані джерела наукової літератури та нормативні акти. Література і нормативні акти, що цитуються, повинні бути оформлені у вигляді загального списку у порядку цитування або за абеткою. В тексті посилання на літературу позначаються порядковою цифрою у квадратних дужках, наприклад, [1; с. 5]. Література у списку дається на мові оригіналу. Бібліографічні дані наводяться за титульним аркушем видання наприкінці роботи. Зразок списку використаних джерел наведений у **Додатку 3**.

Цінним додатком до роботи є таблиці та схеми. Таблиці і схеми відокремлюються від основного тексту пустими рядками.

Основні висновки, пропозиції та рекомендації необхідно оформляти в заключній частині роботи.

Контрольна робота в обов'язковому порядку перевіряється викладачем. Перевірена

робота повинна мати рецензію викладача кафедри. Негативна рецензія зобов'язує слухача переробити роботу згідно із зауваженнями, сформульованими у рецензії, після цього робота повертається на перевірку. Позитивна рецензія дає право на захист своєї роботи в період екзаменаційної сесії. Контрольна робота оцінюється за змістом, ступенем самостійності виконання, вмінням під час захисту обґрунтувати основні положення роботи та зроблені в ній висновки.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

ВАРІАНТ № 1

(А, Д, З, Л, П, У, Ч)

1. Роль інформаційної діяльності в системі державного управління.
2. Інформаційна безпека України.
3. Системний та стратегічний аналіз інформаційної політики України.

ВАРІАНТ 2

(Б, Е, Й, М, Р, Ф, Ш)

1. Замкнуті системи, побудовані на фундаментальних принципах управління.
2. Інформаційна діяльність громадських організацій України.
3. Системи автоматичного управління в державному управлінні.

ВАРІАНТ 3

(В, Є, І, Н, С, Х, Ц)

1. Комбіновані системи, побудовані за фундаментальним принципом управління.
2. Характеристика забезпечуючих підсистем сучасних інформаційних технологій.
3. Особливості впровадження національної програми інформатизації.

ВАРІАНТ 4

(Г, Ж, К, О, Т, Ц, Ю, Я)

1. Особливості діагностики інформаційної політики України.
2. Закордонний досвід впровадження інформаційних систем у сферу державного управління.
3. Криптографічний захист інформації від несанкціонованого доступу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Закон України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
2. Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення» від 17 квітня 2014 року № 1227-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.
3. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 року № 3759-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.
4. Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. / Н. В. Грицяк. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 220 с.
5. Державна інформаційна політика: навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, О. І. Крюков, В. А.

- Ландсман та ін.; за заг. ред. д. держ. упр., проф. В. Б. Дзюндзюка. – Х. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – 344 с.
6. Електронний документообіг та захист інформації : навч. посіб. / уклад. О. В. Марчук, О. Б. Кукарін. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 165 с.
  7. Інформаційна політика України: європейський контекст : монографія / Л. В. Губерський та ін. – К. : Либідь, 2007. – 360 с.
  8. Литвинова Л. В. Менеджмент і маркетинг електронного урядування : навч. посіб. / Л. В. Литвинова. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 129 с.
  9. Машкаров Ю. Г. Інформатизація державного управління, Навчальний посібник./ Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов, П. С. Клімушин, І. В. Кобзев, М. В. Мордвинцев – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. – 292с.
  10. Машкаров Ю. Г. Комп'ютерні мережі та телекомунікації: навч. посіб. / Ю. Г. Машкаров, І. В. Кобзев, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012 – 212 с.
  11. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика та інформаційні війни : навч.-метод. посіб. / Г. Г. Почепцов. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 120 с.
  12. Теоретико-методологічні засади розробки паспортів загроз національній безпеці України : моногр. / Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, В. А. Мандрагеля, М. М. Шевченко, Л. М. Шипілова; за заг. ред. Г. П. Ситника, Л. М. Шипілової. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 163 с.

ДОДАТКОВА

13. Алешина И. Паблик рилейшнз для менеджеров и маркетеров. – М. : Ассоциация авторов и издателей "Тандем". Изд-во "ГНОМ – ПРЕСС", 1997. – 256 с.
14. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / І. В. Арістова ; заг. ред. О. М. Бандурка. – Університет внутрішніх справ. – Х. : УВС, 2000. – 368 с.
15. Баровська А. В. Оптимізація структури керівних документів державної політики (на прикладі інформаційної сфери) : аналіт. доп. / Баровська А. В. – Нац. ін-т стратег. дослідж. – К. : НІСД, 2011. – 85 с.
16. Бебик В. М. Основи теоретичної та практичної політології : Підручник / В. М. Бебик. – М. : МАУП, 1994. – 124 с.
17. Блажнов Э. А. Паблик рилейшнз. Приглашение в мир цивилизованных рыночных и общественных отношений: Учебное пособие для деловых людей / Э. А. Блажнов. – М. : ИМА -Пресс, 1994. – 158 с.
18. Блэк С. Паблик рилейшнз. Что это такое? / С. Блэк. – М. : Новости, 1989. – 240 с.
19. Браун Л. Имидж – путь к успеху / Л. Браун. – СПб. : Питер, 1996. – 284 с.
20. Видрин Д. Україна на порозі ХХІ століття: політичний аспект / Д. Видрин, Д. Табачник. – К.: Либідь, 1995. – 296 с.
21. Відповідальність органів публічної влади : навч. посіб. / кол. авт.: С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк, та ін.; за заг. ред. С. Д. Дубенко. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 240 с.
22. Гозман Л. Я. Политическая психология / Л. Я. Гозман, Е. Б. Шестопап. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – 446 с.
23. Джига Т. В. Методичні матеріали до практичних занять з курсу «Зв'язки з громадськістю» / Т. В. Джига – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 80 с.
24. Дуда А. В. Опорний конспект лекцій з курсу «Зв'язки з громадськістю в державному управлінні» / А. В. Дуда, О. В. Загвойська. – К. : Вид-во НАДУ, 2008. – 72 с.
25. Зуев С. Е. Измерения информационного пространства (политики, технологии, возможности) / С. Е. Зуев. – Режим доступа : <http://www.future.museum.ru/part01>.
26. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека : підручник / В. О. Карпенко. – К. : Нора-Друк, 2006. – 320 с.

27. Кашкин В. Б. Введение в теорию коммуникации : учеб. пособие. – Воронеж : Изд-во ВГТУ, 2000. – 175 с.
28. Квіт С. Масові комунікації : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. Квіт. – Національний ун-т "Києво-Могилянська академія". – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 206 с.
29. Кормич Б. А. Організаційно-правові засади політики інформаційної безпеки України / Б. А. Кормич. – Одеська національна юридична академія. – О. : Юридична література, 2003. – 471 с.
30. Кошкин А. Н. Проект "электронного правительства": мировой опыт и российские перспективы. Государство и "информационная революция" / А. Н. Кошкин // Проблемы преодоления "цифровой неравенности" у России і країнах СНД. Матеріали міжнародного семінару. – М. : МГУ. – 2000. – 156 с.
31. Літвіненко О. Інформаційна безпека – складова національного суверенітету / О. Літвіненко // Політика і час. – 1997. – № 4. – С. 32.
32. Машкаров Ю. Г. Інформаційні технології у державному управлінні: основні визначення та завдання для самостійної роботи : методичні вказівки для слухачів денної та заочної форми навчання для слухачів денної та заочної форм навчання за спеціальністю "Державне управління" / Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов. – Х.: УАДУ (ХФ), 2005. – 60 с.
33. Дуда А. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу "Комунікації в публічному управлінні" / А. В. Дуда. – К. : НАДУ, 2010. – 35 с.
34. Джига Т. В. Методичні рекомендації до самостійної роботи з теми: «Комунікативна політика в органах державної влади» / Т. В. Джига, А. В. Баровська. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 36 с.
35. Нужний Є. М. Інструментальні засоби електронного офісу : навч. посіб. / Є. М. Нужний. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 200 с.
36. Орлов О. В. Інформаційні технології в державному управлінні. Опорний конспект лекцій / О. В. Орлов, Ю. Г. Машкаров. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2005, – 54 с.
37. Попроцький О. П. Науково-методичне забезпечення зв'язків з громадськістю в органах державної виконавчої влади / О. П. Попроцький, Р. Г. Скребець. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 70 с.
38. Почепцов Г. Г. Вступ до інформаційних війн / Г. Г. Почепцов. – К. : Київський університет, 1999. – 60 с.
39. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
40. Почепцов Г. Г. Информация и дезинформация / Г. Г. Почепцов. – К. : Эльга, Ника-центр, 2001. – 256 с.
41. Почепцов Г. Г. Профессия: имиджмейкер / Г. Г. Почепцов. – К. : ИМСО МО Украины, НФВ "Студцентр". – 1998. – 256 с.
42. Почепцов Г. Г. Психологические войны / Г. Г. Почепцов. – Москва– Киев: Ваклер, Рефлбук, 2000. – 528 с.
43. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – Москва– Киев: Ваклер, Рефлбук, 2001. – 656 с.
44. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов. – Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Видавничий центр "Київський ун-т", 1999. – 307 с.
45. Рябов С. Г. Політологічна теорія держави : навч. посіб. / С. Г. Рябов. – К. КНЕУ, 1996. – 201 с.
46. Рябов С. Г. Основи теорії політики / С. Г. Рябов, М. В. Рябов. – К. : Тандем, 1996. – 192 с.
47. Соловйов С. Г. Електронна демократія : навч. посіб. / С. Г. Соловйов, В. Г. Даниленко, Н. О. Піпченко. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 184 с.
48. Сотникова О. А. Коммуникация или общение: попытка уточнения понятий // Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Вісник. – Х., 2001. – N531: Сер.: філософія.

Філософські перипетії. – С.157–159.

49. Степанов В. Ю. Державна інформаційна політика: проблеми та перспективи : монографія / В. Ю. Степанов. – Х. : С.А.М., 2011. – 546 с.

50. Сучасна інформаційна політика / відп. ред. А. З. Москаленко. – К. : Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики; Центр вільної преси, 1999. – 190 с.

51. Тищенко Ю. Питання ефективної комунікації політичних партій з виборцями в контексті формування публічної політики: пріоритети розвитку / Ю. Тищенко, Я. Варивода, С. Конончук, А. Дуда, Горобчишина С. – Український незалежний центр політичних досліджень. – К. : УНЦПД, 2007. – 79 с.

52. Лях О. Третя хвиля. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія : навч. посібник / О. Лях. – К. : Либідь, 1996. – 384 с .

53. Шевченко О. В. Основи PR-практики: прикладний аспект / О. В. Шевченко.– К.: Центр вільної преси, 2007. – 157 с.

54. Шляхи удосконалення системи державного управління забезпеченням національної безпеки України : моногр. / Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, О. Г. Бортнікова, М. М. Шевченко та ін.; за заг. ред. Г. П. Ситника, В. І. Абрамова. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 590 с.

55. Шпига П. С. Моделювання, інформаційні системи і технології в державному управлінні : навч. посіб. / П. С. Шпига. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 112 с.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ»

ВАРІАНТ № __

Виконав:

_____
_____
_____

Перевірив:

_____
_____
_____

ХАРКІВ – 201_

ПЛАН КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Роль інформаційної діяльності в системі державного управління.....	2
2. Інформаційна безпека України.....	7
3. Системний та стратегічний аналіз інформаційної політики України.....	15
Перелік використаної літератури.....	21

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. / Н. В. Грицяк. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 220 с.
2. Державна інформаційна політика: навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, О. І. Крюков, В. А. Ландсман та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф. В. Б. Дзюндзюка. – Х. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – 344 с.
3. Зуев С. Е. Измерения информационного пространства (политики, технологии, возможности) / С. Е. Зуев. – Режим доступу : <http://www.future.museum.ru/part01>.
4. Інформаційна політика України: європейський контекст : монографія / Л. В. Губерський та ін. – К. : Либідь, 2007. – 360 с.

ШВЕДУН Вікторія Олександрівна
ЛУЦЕНКО Тетяна Олексіївна

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ

*методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «магістр»*

Підписано до друку 05.09.2016 р.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Обл.-вид. арк. 1,9.
Гарнітура Таймс. Тираж ____ прим. Замовлення ____

Віддруковано з оригінал-макета у друкарні
ФО-П Леонов Д.С.
61023, м. Харків, вул. Весніна, 12, тел. (057) 717-28-80.